

Over nabijheid in een jaar van afstand

Jaarverslag 2020 – Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam

Viering heilig avondmaal in De Nieuwe Stad in Zuidoost. Het 'breken en delen' in onze vieringen en van daaruit in onze wereld ging door. Foto: Trees Buitenman.

2020 begon als andere jaren, maar toen kwam corona en werd alles anders. We moesten activiteiten stil leggen, overleggen via zoom etc. Maar we zagen tegelijk ook dat het belangrijk was om juist nu 'op onze post' te zijn. Zeker toen het langer duurde zagen we kwetsbare ouderen nog meer in een isolement komen, jongeren onzeker over hun toekomst, van de informele economie levende migranten in onze stad hun inkomen verliezen, zzp-ers zonder opdrachten, gesloten inloopplekken voor daklozen en mensen zonder papieren en de gevolgen van corona voor mensen wereldwijd,

Het motto werd 'afstand houden', je terugtrekken, terwijl diaconaat ademt op het naar de ander toe gaan en ontmoeten. Niet aan de overzijde voorbijgaan, maar in navolging van de Barmhartige Samaritaan juist naderen.

In dit jaarverslag vertellen we hoe we in dit vreemde jaar als diaconie - diakenen, vrijwilligers, bestuurders en team 'In de Zwaan' - in en rond onze gemeenschappen en samen met onze vele partners toch probeerden 'nabij' te zijn. En hoe we ook dit jaar probeerden handen en voeten te geven aan de in ons beleidsplan 'De horizon open' (2018-2025) ingezette lijn van investeren in gemeenschappen. Te gaan voor barmhartigheid, recht en helpen waar geen helpers zijn. En te werken aan sociale, economische en ecologische duurzaamheid en dat in samenhang.

Gemeentediaconaat

Veel activiteiten vielen weg zoals de maaltijden op diverse locaties, het diaconaal vakantiewerk, de zondags kerkdiensten etc. Maar het omzien naar elkaar verdween niet. Er kwamen telefooncirkels, er werden kaartjes gestuurd, gebeld, gezoomd. Heel veel aandacht achter de coulissen. Met ondersteuning van diaconaal werker Ilse van Prooijen werd in de

brandpunten met diakenen, predikanten en ander kader nagegaan welke mensen tussen wal en schip vallen: een bezoekje, telefoontje, bloemetje, hulp aangeboden. Dit gebeurde ook rond de Maarten Luther Kerk en in de hofjes.

De diakenen en vrijwilligers brachten tijdens de kerstactie 254 kerstbroden of doosjes bonbons rond en 20 mensen ontvingen daarnaast een supermarktbon. Uiteraard ging dit gepaard met een mooie kerstgroet en veelal een 'Open Deur' (kerstmagazine). Henny Brouwer ondersteunde dit ook dit jaar weer met verve.

De Advents- en Kerstmaaltijden konden niet in vertrouwde vorm doorgaan maar we gooiden het over een andere boeg. Kok Leo kookte met vrijwilligers een heerlijke kerstmaaltijd. Ilse van Prooijen en Arjan Zwagerman coördineerden dat 80 mensen uit en rond onze gemeenschap voor Kerst de maaltijd in een vrolijke verpakking ontvingen.

Omdat de activiteit zelf i.v.m. corona niet door kon gaan ontvingen de vaste bezoekers van de Agapè-maaltijd in Haarlem onder aanvoering van Meta van Schaik en anderen een attentie als teken van aandacht.

De Diaconale Adventsactie had als thema '*Licht voor Beiroet*'. We voerden actie voor het jongeren centrum Manara (betekent 'licht'). Het gaf mooie betrokkenheid via de diensten, de youtubefilmpjes met jongeren uit Beiroet, de folders en de mailing. De actie bracht uiteindelijk ruim € 8.200 op. Een prachtig resultaat. De Diaconie vulde dit aan tot de benodigde € 10.200.

In 2020 konden we 53 mensen helpen via stille hulp voor een bedrag van in totaal € 39.411. De hulp wordt in de regel gegeven als lening en soms als gift. Soms is er kort contact maar in een aantal situaties begeleidden we intensiever via onze diakenen of vrijwilligers of medewerkers van het diaconaal centrum.

Na vele jaren trouwe dienst als vice-voorzitter van de Werkgroep Gemeentediaconaat zal Heinz Massop de voorzittershamer overdragen aan Lilian Jangali. Heinz blijft meedoen in de werkgroep.

Zuidoost

De kerken in De Nieuwe Stad organiseren sinds 2018 de inloop De Nieuwe Stad op Maandag. Met ondersteuning van onze diaconaal werker Elianne Schultz. Vrijwilligers uit de kerken, waaronder vanuit onze gemeenschap Yolanda Veldman, dragen dit. Er wordt samengewerkt met de Soup Kitchen van de kerkgemeenschap Treasures die wekelijks voor de afsluitende maaltijd zorgt.

Toen we deze inloop in maart vanwege corona moesten stoppen werden we geconfronteerd met de nood: ouderen die de deur niet meer uit durven, migranten die van de ene op de andere dag hun inkomen kwijtraakten etc. We begonnen met maaltijden. Huisartsen, maatschappelijk werkers, politie etc gingen naar ons verwijzen. Dit groeide uit tot een maaltijdproject waarbij met vrijwilligers 2x per week voor 180-200 adressen een maaltijd ontvingen. Daarnaast werden er wekelijks 80 voedselpakketten verstrekt in samenwerking met Humanaid.

We konden dit doen mede dankzij € 43.800 aan giften van 13 fondsen.

Elianne coördineerde dit samen met Raffic Osman van Treasures. Toen er te weinig inloopmogelijkheden in onze stad bleken voor overdag werd De Nieuwe Stad dagelijks geopend en in de winterperiode zelfs ook in het weekend.

Zo maakte corona heel veel zichtbaar wat vaak verborgen blijft.

Een aantal bezoekers kreeg een kookcursus bij koster Sven Bergström, anderen maakten met begeleiding van vrijwilligers mondkapjes, jam en kaas. Dit werd vervolgens weer verwerkt in kerstpakketten. Onze nieuwe predikant in Zuidoost Willemijn Jonkers zamelde met grote drive slaapzakken (voor daklozen) en naaimachines in en is volop betrokken bij het project.

Als Diaconie werden we leerwerkplaats (SBB) en konden we een student MBO-Sociaal werk

in het project een stage aanbieden. We werkten ook mee aan een soortgelijke constructie voor een horeca-leerling bij de maaltijden van de Augustanahof. We vroegen de VU om het maaltijdproject te onderzoeken. In februari 2021 ontvingen we het rapport dat als basis zal dienen om samen met de kerken in DNS en de partners een spoor voor de toekomst te zoeken.

Haarlem

In Haarlem startte na het vertrek van Wessel Nijholt (naar JOP PKN) in oktober Kasper Koekenbier. Kasper kwam in dienst van de Protestantse Diaconie Haarlem, maar is via een uitleenconstructie voor 1 dag per week aan het werk voor onze lutherse gemeenschap in Haarlem. Uiteraard was het met corona een lastige start, maar in goed overleg met de diakenen werd toch creatief invulling gegeven aan het werk. O.a. via bezoekwerk en het rondbrengen van kopjes soep samen met het sociaal buurtteam.

Vanwege de Covid 19 pandemie kon de voorjaarstocht en de Agapé-maaltijd niet doorgaan, ook het maandelijks Avondmaal, een diaconale aangelegenheid, hebben velen van ons gemist. De kerstmiddag hebben we moeten vervangen door de trouwe bezoekers maar thuis te verrassen met een blikje lekkers.

Helaas loopt de verbouwing van het Luthers Activiteiten Centrum Haarlem (LACH), waarvoor de Diaconie € 10.000 voor de keuken toezegde, vertraging op. We hopen dat het LACH in oktober 2021 wordt opgeleverd. Dan kunnen weer diaconale programma's gedraaid worden zoals koffie ochtenden, spelletjes middag, gespreksgroepen enz.

De jaarlijkse Broodbankactie – vanuit de broodbank in de Bavo – kon niet doorgaan, maar er werd wel geld ingezameld.

Het werk van het oecumenisch centrum Stem in de Stad met opvang ging met inachtneming van de veiligheidsmaatregelen door.

De diakenen uit Haarlem hebben vanaf september wel regelmatig bezoeken afgelegd om toch zoveel mogelijk contact te houden met de met name de oudere leden. Velen, hebben wij gemerkt, zijn toch zeer eenzaam en hebben niet altijd de beschikking of de vaardigheid met de moderne middelen zoals smartphones en computers. Dan is zo'n diaconaal praatje toch een nuttige zaak.

Oude Lutherse Kerk

Snel na de coronabeperkingen in maart startte het Brandpunt Stad op het Spui met de streaming van kerkdiensten. Een belangrijke inzet om toch de lofzangen gaande te houden, contact te houden en de mensen te troosten en te bemoedigen. Vrijwilligers hebben hier met grote inzet aan getrokken ook al was de techniek soms weerbarstig. De diaconie leverde een bijdrage aan de kosten. We kunnen verwachten dat dit medium een blijvertje is ook als alles weer normaal wordt. Reden om te onderzoeken hoe de kansen van digitale media voor vieringen en gemeenschapsopbouw nog beter benut kunnen worden.

In het diaconaal team van de OLK wordt periodiek afgestemd.

ds André van der Stoel, Ilse van Prooijen en Arjan Zwagerman zorgden voor een digitale Adventskalender. Elke dag in Advent ging er filmpje viraal waarin predikanten, diakenen en gemeenteleden een woordje spraken en een groet overbrachten.

Helaas konden de Pride in 2020 en daarmee ook de jaarlijkse activiteiten op het Spui daar omheen niet doorgaan. Wel was er de speciale viering waarbij er gecollecteerd werd voor het project Ujaama (betekent: broeder- en zusterschap) dat zich in Zuid-Afrika inzet voor o.a. lhbt+-ers.

Marianne Starke en sinds kort ook Lilian Jangali nemen namens diaconie en brandpunt deel aan het door Kerk & Buurt Noord geïnitieerde oecumenisch diaconaal platform in Noord. We zijn blij dat we zo ook mee kunnen doen in dit stadsdeel waar we fysiek helaas geen locatie meer hebben.

De Groninger kerkdienst o.l.v. ds Harry Donga op 25 oktober werd nog nooit zo goed bezocht als dit jaar. De mensen konden uiteraard niet fysiek naar het Spui maar on-line. Mee dankzij bijzondere aandacht van RTV Noord volgden naar schatting meer dan 3000 mensen de dienst en werd deze ook naderhand nog veel bekeken.

Augustanahof.

Er konden geen grootschalige activiteiten georganiseerd worden, mee i.v.m. de open verbinding tussen de ontmoetingsruimte en het woongedeelte, maar wel gingen de zondagse vespers (ook online te volgen) door en was er dagelijkse gelegenheid voor buurtbewoners om een kaarsje branden en te bidden in de kapel.

Toen de wekelijkse maaltijd van de Erasmus-eetclub ivm het virus stil moest worden gelegd gooiden we het in nauwe samenwerking met kok Leo van Elsdingen en coördinator Diny Hartgers over een andere boeg. Elke week werden er plm. 40 maaltijden gekookt en afgehaald of bezorgd. Zelfs de pizza-koerier uit de buurt hielp spontaan mee bij het bezorgen. Ilse van Prooijen en bewoonster Jenny de Jong geven bijstand aan dit project. In overleg met bewonerscommissie werd met de bewoners gezocht naar een goede balans tussen contact en afstand. Een bewoner antwoordde op de vraag 'hoe gaat het met je in deze vreemde tijd': 'in de Augustanahof voel je je niet alleen'. Achter de coulissen werd naar elkaar omgezien, boodschappen gedaan etc. In de hal werd een complimententas opgehangen.

Het samenwerkingsproject met Spirit Jeugdzorg rond de gastenwoning werd in september op verzoek van onze jeugdzorgpartner beëindigd. De woning wordt nu tijdelijk verhuurd aan een jongere uit onze gemeenschap en een werkgroepje onderzoekt 'hoe verder' en met welke partner.

Alle bewoners ontvingen via Elianne Schultz een kerstattentie van de diaconie.

Op het voormalig kerkzaaldeel van de kerk liggen 48 zonnepanelen. In 2020 onderzochten we of we ook op het tussendeel zonnepanelen zouden kunnen plaatsen. We wegen daarbij aspecten van duurzaamheid en economisch profijt. We hopen in 2021 dit puzzeltje te kunnen leggen.

Maarten Luther Kerk.

Veel activiteiten in de MLK konden niet doorgaan. Wel heeft het team – ds André van der Stoel en Arjan Zwagerman – op een creatieve wijze toch invulling weten te geven aan kerk in de buurt. Er werden kleinschalige inloopmomenten georganiseerd, enkele keren per week was de kerk open om een kaarsje te branden, er waren appeltaart-bezoekjes en online-activiteiten.

De Kerkrentmeesters en Diaconie rondden in 2020 hun beleidsplan 'beheer' in goed overleg af. Dit schept een duidelijk kader voor de samenwerking tussen kerk en diaconie rond de MLK en ook voor de medewerkers waaronder Arjan Zwagerman die voor de MLK als diaconaal ondernemer (combi van diaconaal werk en ondernemend dagelijks beheer). Het nieuwe bestuur van de MLK bestaande uit Peter Wagenmaker (kerkrentmeesters), Gert Jan de Mooij (diaconie) en Lilian Jangali (brandpunt Stad) en als adviseurs André en Arjan ging in december van start.

De verbouwing van de MLK is in 2020 bijna afgerond. De lasten hiervan werden 50/50 gedragen door kerk en diaconie. Vanuit het legaat Houtman kon de diaconie o.m. de inrichtingskosten betalen.

Juist in coronatijd bewees het gebouw al extra waarde omdat in de kerkzaal meetings voor

kleine groepen georganiseerd konden die op andere locaties ivm de benodigde afstand niet door konden gaan. Er is al veel belangstelling van toekomstige huurders.

Lutherhof

Ook voor de Lutherhof had corona veel impact. Het bestuur zorgde vanaf het begin voor duidelijke regels zodat de veiligheid van de bewoners zoveel mogelijk bewaard kon worden. Bewoners gaven ook acht op elkaar, waar nodig deed men boodschappen of andere praktische dingen voor elkaar.

Het bewijst maar weer hoe goed het is dat er hofjes zijn.

De hofborrels en vieringen konden het grootste deel van het jaar niet doorgaan. Hierdoor kon ook de prachtig gerenoveerde bestuurskamer nog niet echt in gebruik genomen worden. Met Kerst ontvingen de bewoners een attentie en was er een 'Glühwein to go' in de hal.

Verkenning nieuw hof in Zuidoost

Eén van de doelen in ons beleidsplan '*De horizon open*' is het onderzoeken van een mogelijkheid van een nieuw hof in Zuidoost. Met deze verkenning werd in samenwerking met architectenburo PoncedeWinter een begin gemaakt. Ook het OMVH is hierbij betrokken. In het verslagjaar bereidden we in overleg met gemeenteleden uit Zuidoost een inschrijving voor een tender voor een mogelijke bouwlocatie in Gein voor. Ook kwam er de kans om een pitch te doen voor een locatie aan de Karspeldreef. We hopen op een vervolg in 2021.

Gasthuizen

Onze gasthuizen '*In de Roos*' en '*In de Waard*', waar mensen tijdelijk kunnen verblijven om op adem te komen, zitten steeds vol. Er is meer vraag dan we aankunnen. In 2020 konden we 19 volwassenen en 3 kinderen tijdelijk een plek bieden. De gasten komen meestal uit ons netwerk van Wereldhuis, Stap Verder, ASKV etc. of op verwijzing uit onze eigen gemeenschappen. Vaak gaat het om mensen zonder papieren in afwachting van een asielprocedure of die zich oriënteren op terugkeer. Voor onze huisoudsten Ernest en Willemijn was het ivm corona een extra intensief jaar. Uiteraard werden ook in de gasthuizen zo goed mogelijk de veiligheidsmaatregelen in acht genomen.

Bij de gasthuizen zijn vrienden (uit buurt en kerkgemeenschap) betrokken. Nu veel activiteiten zoals bv taallessen stil lagen was voor sommige gasten de invulling van de dagstructuur lastig. Enkele gasten konden ingeschakeld worden bij activiteiten in de MLK en De Nieuwe Stad.

Gasten die niet beschikken over andere middelen ontvangen van ons wekelijks leefgeld. In 2018 startte in een van de woningen van de Huizen Kemper '*Bij Maarten*'. Dit minihofje met twee jonge betrokken bewoners uit onze gemeenschap zou verbonden worden aan het werk van de MLK en ook een opvang aan daklozen bieden via het project '*Onder de pannen*' van de Regenboog. Helaas ontwikkelde zich dit niet zoals gehoopt en bleek ook de constructie te ingewikkeld om te floreren. Uiteindelijk is in overleg met de bewoners dit project beëindigd. Met medewerking van de kerkrentmeesters die het beheer voeren over de Huizen Kemper is een oplossing gevonden zodat de twee vaste bewoners in de woning konden blijven wonen.

Luthermuseum

Ons prachtige Luthermuseum maakt geen ideale start door. In het afgelopen jaar moest het i.v.m. corona 3x gesloten worden. De tentoonstellingen *Luther en Amsterdam* en *Kerken en Slavernij* kregen ondanks de gebleken interesse zo helaas niet de aandacht die deze verdienen. Het Museum maakte wel drie zeer informatieve podcasts die te beluisteren zijn via www.luthermuseum.nl. Voor de vrijwilligers werden een bijeenkomst en attentie met Kerst georganiseerd.

Mee op verzoek van het bestuur wordt in 2021 met ondersteuning van de diaconie een start gemaakt met activiteiten voor en met de buurt. Dit past in de beleidslijn van de diaconie om te investeren in gemeenschappen juist rond de lutherse lokaties. Gedacht wordt aan het oppakken van het contact met het Sarphatihuis (waar ook oudbewoners van de Wittenberg verblijven) en, buurtborrel en inloopconcerten voor de buurt. Ilse van Prooijen en Sabine Tol (zakelijk leider van het Luthermuseum) ondersteunen dit.

Met het oog op de museumregistratie was het nodig om de statuten van het Museum aan te passen. Dat werd met goedkeuring van diaconie, kerkenraad en het classicale toezicht van de PKN medio 2020 worden afgerond. We waren blij met de ondersteuning hierbij van medewerker Tonko Grever en de deskundige rol van Jeroen Stal (voorzitter OMVH). De registratie is inmiddels verkregen. Nu nog de Museumjaarkaart.

In overleg met het bestuur van het Museum, OMVH en Diaconie werd een model voor financiering voor de komende jaren afgesproken dat het Museum voldoende lucht geeft om zich te ontwikkelen.

Jeugdzorg

In de jaren 80 van de 20^e eeuw gingen de voogdij en jeugdzorgtaken van het Luthers Weeshuis over in wat nu Spirit heet. Spirit ging per 1 juli met 2020 samen Bascule en werd 'Levvel'.

In het verslagjaar werd voor een totaalbedrag van € 58.500 steun gegeven aan twee projecten: '*Deskundigheid door ervaring*' en '*Qleur*' (lhbti-zorg).

Ook werd steun gegeven aan andere jeugdzorgprojecten in binnen- en buitenland.

Het jaarlijkse fysieke overleg tussen het DB van de Diaconie en de leiding van Spirit kon dit jaar ivm corona niet doorgaan.

Heilzame verwerking slavernijverleden

Van 1 november tot 28 februari was in het Luther Museum Amsterdam de expositie "Kerken & Slavernij" te zien. Het museum was in deze periode deels gesloten vanwege de corona regels, en daarom is een aantal van de evenementen online georganiseerd. Het voordeel hiervan is dat deze nog makkelijk kunnen worden teruggekeken op youtube. De links naar bijv. het mini-symposium van 10 november staan op www.diaconie.com.

Ook werd er een prachtige podcast gemaakt over slavernij met Bianca Gallant (voorzitter van de Diaconie) en Vincent van Velzen (curator van de tentoonstelling). Deze is terug te luisteren via <http://www.luthermuseum.nl/podcast/episode/4aaf9146/over-de-tentoonstelling-kerken-en-slavernij>

Werkgroep Binnenland

De werkgroep kwam in 2020 2x bij elkaar en handelde daarnaast enkele aanvragen via email af. Op voorstel van de werkgroep werden o.m. de volgende projecten/partners ondersteund: Stap Verder, Stem in de Stad, Burennetwerk, Buurtwerk Oost, Straatpastoraat, Kleding- en voedselbanken, Fondsen Urgente Noden in Haarlem en Amsterdam en ASKV. Kerk & Buurt en Diaconale Stichting Gevangenzorg 'De Sluis' hielpen we dit jaar met een extra bijdrage bij wijze van noodhulp. Dat was nodig ivm teruggelopen inkomsten uit collecten vanwege corona.

In totaal werd er € 71.144 bestemd.

Diaken Casper van Boltaringen heeft op voordracht van de Diaconie zitting in het bestuur van het Drugspastoraat Amsterdam. We zijn blij dat we naast onze financiële bijdrage ook zo inhoudelijk een directe verbinding hebben met dit bijzondere oecumenische werk.

Werkgroep Buitenland

De werkgroep kwam in 2020 2x bij elkaar en handelde daarnaast enkele aanvragen via

email af. Op voorstel van de werkgroep werden er plm. 20 projecten wereldwijd gesteund voor een totaalbedrag € 90.342. O.a. werd vanuit het projectenbudget OMVH € 25.000 besteed voor een ouderenzorgproject in Gaza. De steun aan dit project – via Kerk in Actie – werd na 3 jaar volgens planning afgerond.

Extra bijdragen vanuit het legaat 'mevrouw Houtman' werden bestemd voor: dovensorg en geestelijke zorg in Tanzania (via LWF) en Jemen (via Artsen zonder Grenzen).

We hebben een bijzondere band met de Lutherse Kerk van Suriname. Er is een hartelijk contact en we mochten o.a. bijdragen aan de renovatie van de gemeenschapsruimte (de Leo Kingzaal) van de Maarten Luther Kerk in Paramaribo. Deze renovatie is nu in volle gang.

Voor dit project werd naast de al gereserveerde € 50.000 (o.a. vanuit de Diaconale Adventsactie 2017) nog € 10.000 extra bestemd. Ook het Luthers Zendings Genootschap doet mee in dit projecten. Het was de bedoeling om hiervoor in 2020 samen met LZG een landelijke lutherse collecte te houden, maar dat moest worden uitgesteld ivm het beruchte virus.

We verstuurd Adventsgroeten aan twaalf buitenlandse zusterkerken/partnerorganisaties o.a. in Eritrea, Ethiopië, Warschau, Palestijnse gebieden, Beiroet, Rusland, Wit-Rusland en Japan. In veel gevallen ontvingen we ook hartelijk groeten terug. We namen er met ontroering kennis van. Bv. van lutherse pastor Vladimir Tatarnikov van de lutherse kerk in Belarus. Het is bijzonder om als lutherse gemeenschap onderdeel te zijn van een wereldwijde gemeenschap.

Na 13 jaar moest ons gewaardeerd werkgroeplid Herman Goddijn zijn lidmaatschap neerleggen. In Jan Zoodsma (bewoner van de Lutherhof) vonden we tot onze blijdschap een opvolger.

Vluchtelingen/migranten

Onze lutherse gemeente is in de 16^e eeuw met name ontstaan door de komst van vluchtelingen en migranten. Die afkomst zit mee gevoed door de bijbelse opdracht om de '*vreemdelingen in ons midden niet te benauwen*' in ons DNA. Het is in ons werk terug te vinden via onze inzet van de gasthuizen, stille hulp, de steun aan projecten in stad en regio (zoals bv Kruispost, Jeanette Noëlhuis, Stap Verder, Wereldhuis, Stap Verder etc.) en ook wereldwijd (zoals bv. Symbols of Hope in Ethiopië en Nigeria en de Schützhütte in Italië). Soms verbinden we ons nog directer met vluchtelingen die op onze weg zijn gekomen en gaan we bv. mee naar de rechtbank.

Ook doen we mee in oecumenisch overleg bv in de Taakgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken. In november stuurden we als diaconieën en partners een brief aan de verantwoordelijke wethouders over onze zorgen over de opvang van dak- en thuislozen (waaronder ongedocumenteerden).

Noodhulp

De diaconie besloot om meestal via Kerk in Actie en LWF bij te dragen aan 13 noodhulpprogramma's wereldwijd en in Nederland. Vanwege de hoge nood overschreden we het begrote budget en besteedden we in totaal € 43.655. We bestemden het voor o.a. slachtoffers explosie Beiroet, noodhulp in Suriname, Jemen (burgeroorlog) en coronanoodhulpprogramma's van Kerk in Actie en LWF waaronder de steun aan een ziekenhuis in Napels. Ook in Nederland werd extra steun gegeven in Noord, Zuidoost en het gevangenispastoraat.

Herinnering namen Joodse bewoners Huizen Kemper

In WO-II zijn er 68 Joodse bewoners uit de Huizen Kemper weggevoerd en vermoord in de concentratiekampen. In 2018 begonnen we in samenwerking met ds Marieke Brouwer en historica Mariëtta Wildeboer met de plannen voor de plaatsing van een gedenkteken. Over

het plan en de namen was overleg met de rabbi van de Liberaal Joodse Gemeente. Uiteraard was er overleg met de Bewonersvereniging van de Huizen Kemper en werd er met de bewoners gecommuniceerd. Verschillende bewoners leverden samen met de diaconie een financiële bijdrage voor het project.

Helaas kwamen we vanwege de monumentenstatus van de Huizen Kemper en vele eisen van het stadsdeel waaronder de voorwaarden van een omgevingsvergunning en van 'duurzame veroudering' nogal wat hindernissen tegen. Verschillende ontwerpen werden afgewezen.

Het aanvankelijke plan was om het gedenkteken met de namen in 2020, het gedenkjaar 75 jaar bevrijding, te plaatsen, maar dat werd door deze vertragingen niet gehaald.

Het plan is nu om in 2021 het door graficus Vincent Levi ontworpen plakkaat met de namen achter het (linker)etalageraam van diaconaal centrum 'In de Zwaan' te plaatsen.

LWF Conviviality

Via het diaconaal programma '*Seeking conviviality*' (convivere = samenleven) wil de Lutherse Wereld federatie de Europese lidkerken ondersteunen om in de eigen samenlevingen diaconaal kerk te zijn. En om zo antwoord te geven op urgente thema's als vluchtelingen en migranten, armoede, diversiteit en polarisatie in samenleving. Hoe kan de kerk daar midden in gaan staan en zich niet afsluiten? Hoe kan de diaconale kerk veilige ruimte scheppen voor ontmoeting en bruggen bouwen?

Namens de Lutherse Synode/PKN neemt de algemeen secretaris deel aan het programma. In 2019 ontvingen waren we gastheer en ontvingen we de afgevaardigden van plm. 15 Europese landen in Nederland/Amsterdam. In 2020 zouden we te gast zijn in IJsland, maar dat kon ivm corona niet doorgaan. Wel was er een zoomoverleg. In het verslagjaar werden bijdragen geschreven voor het in 2021 aan de lidkerken aan te bieden werkmateriaal. Vanuit Amsterdam werden bijdragen geleverd over de Augustanahof als model van nieuwe diaconale inzet van onroerend goed van de kerk, De Nieuwe Stad op Maandag (inloop/open kerk), Stap Verder en het project *Heilzame Verwerking van het Slavernij-verleden*.

OMVH – Oude Mannen en Vrouwen Huis

Ondanks corona bleven de inkomsten van huurder van de Wittenberg SACO redelijk op peil. De jaarlijkse bijdrage voor het werk van de Diaconie van € 500.000 kon daarom gewoon worden overgemaakt. Dat geldt ook voor het extra budget voor ouderenprojecten € 50.000. De afwikkeling van de bouw (waterschade) met de verzekeraar loopt nog. Verder is er nog overleg gaande met de verzekering van de aannemer. Dat is een langdurig proces.

Het bestuur reserveerde een budget voor investeringen in duurzaamheid voor lutherse gebouwen (bv. voor zonnepanelen op de Augustanahof).

Vanuit de middelen van het OMVH wordt op besluit van de Diaconie een jaarlijkse bijdrage gegeven aan de exploitatie van het Luther Museum.

Als het tot de ontwikkeling van een hof in Zuidoost komt zal het OMVH dit samen met de Diaconie gaan trekken.

Organisatie

In totaal doen er in het diaconale werk ruim 100 diakenen, bestuurders en vrijwilligers mee. Helaas waren er door de beperkingen minder informele momenten waar diakenen, vrijwilligers en medewerkers elkaar konden ontmoeten. Het Diaconaal Pinkstercafé (jaarlijks op 3e Pinksterdag) en ook de Diaconale Jaarvergadering konden niet doorgaan.

Veel vergaderingen gingen noodgedwongen via zoom.

Een oriëntatiebijeenkomst voor nieuwe kader kon vanwege corona eveneens niet doorgaan.

Wel konden we enkele nieuwe vrijwilligers in onze besturen en werkgroepen begroeten.

In het verslagjaar werd de nieuwe plaatselijke diaconale regeling als onderdeel van de nieuwe (algemene) plaatselijke regeling van de lutherse gemeente afgerond. Deze regeling

werd in februari goedgekeurd in de Kerkenraad.

Communicatie

We leverden onze bijdragen aan kerkblad *'Bij de tijden'*. In maart brachten we het Jaarbericht *'En bewaar het goede'* uit. Het kon meegestuurd worden met het kerkblad en verzonden naar partners. Helaas bleef verdere verspreiding grotendeels achterwege vanwege annulering van vele activiteiten.

We brachten 3x de *'Diaconale Info'* uit. Deze digitale nieuwsbrief is bestemd voor onze diakenen, bestuurders, vrijwilligers en ander kader van de lutherse gemeente en voor onze partners.

In 2020 maakten we eerste stappen om vernieuwing van de website www.diaconie.com voor te bereiden en deze te updaten en ook extra naar veiligheids- en privacyaspecten te kijken. Dit project wordt getrokken door Henny Brouwer (secretaresse van de diaconie) met advies van onze webbouwer Marc Willemse. Dit krijgt in 2021 een vervolg.

Ook via twitter *@diaconieinmokum* berichten we over ons werk. Hier vermelden we ook altijd de collectiedoelen voor de komende zondag. De MLK heeft een eigen facebookpagina en gebruikt sinds kort ook Instagram.

Er waren diverse media-contacten. Het maaltijdproject in Zuidoost kreeg aandacht in o.a. Eén Vandaag, Trouw, Nederlands Dagblad, Reformatorisch Dagblad, EO-visie en via Pakhuis de Zwijger.

Ook het onderwerp 'Kerken en slavernij' kreeg in diverse media aandacht.

De Groninger Dienst kreeg ruime aandacht van RTV Noord, Dagblad van het Noorden en het Groninger Kerkblad.

Conform de afspraken werden landelijke media-contacten gemeld aan het DB van de Kerkenraad.

Financiën en beheer

-De jaarrekening 2019 werd opgemaakt. De accountant (Van Ree) verstreekte een goedkeurende controleverklaring. Ook werden begroting 2021 en in nauw overleg met de Werkgroep Gemeentediaconaat het collecterooster 2021 opgesteld en gecommuniceerd met het College van Kerkrentmeesters.

Uiteraard werden de jaarstukken behandeld in Diaconie, Kerkenraad en CCBB (toezicht PKN). Een samenvatting werd opgenomen in het kerkblad, het Jaarbericht en overeenkomstig de ANBI-normen op de website geplaatst.

-De controlerende Gehaktcommissie behandelde weer de jaarstukken van Diaconie en Diaconale Instellingen. Ook de Kerkrentmeesters doen hierin mee. Dit overleg wordt traditiegetrouw afgesloten met de gehaktmaaltijd.

Vanuit dit overleg is een project gestart om de beleggingen, rendementen, risicoprofielen, criteria en kosten in beeld te brengen en door te lichten. In verband met corona kon dit nog niet worden afgerond.

-Met onze vermogensbeheerder Insinger was overleg over het beleid waarbij naar de financiële aspecten gekeken wordt maar ook naar de inhoudelijke (diaconale) criteria. In 2020 was het rendement 6,11%. We beleggen met een gematigd defensief profiel en hanteren criteria van duurzaamheid, mensenrechten etc. Een klein deel is belegd in Oikocredit (mikrokrediet). Ook is er een belegging in weidegrond in Fochteloo. Dit wordt verpacht aan een biologisch melkveebedrijf.

Tenslotte

Het jaar 2020 was een veelbewogen jaar voor onze gemeenschap, voor Amsterdam, Haarlem en regio en wereldwijd. We willen iedereen vanuit de kring van onze diaconie en onze lutherse gemeenschappen en vanuit de kring van onze partners hartelijk danken voor

de trouwe en hartelijke inzet en samenwerking. Samen mochten we er aan bijdragen dat in dit jaar van 'afstand' het 'omzien naar elkaar' gaande bleef.

Amsterdam, 25 maart 2021